

Úvodní stránka>Obrátit se na soud>Kde a jak>Právo kterého státu se použije?

Právo kterého státu se použije?

Švédsko

1 Zdroje platných norem

1.1 Vnitrostátní normy

Mezinárodní právo soukromé je ve Švédsku kodifikováno pouze částečně a skládá se z kombinace právních předpisů a judikatury. Cílem právních předpisů je většinou uvést v platnost mezinárodní úmluvy, jejichž smluvní stranou Švédsko je. Hlavní právní předpisy jsou tyto:

Manželství a děti

Hlava 3 paragrafy 4 a 6 zákona o některých mezinárodněprávních vztazích týkajících se manželství a poručnictví (*Lagen (1904:26 s. 1) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap och förmynderskap*, rovněž známý pod švédskou zkratkou „IÄL“)

Paragrafy 9, 12 a 13 nařízení o některých mezinárodněprávních vztazích týkajících se manželství, osvojení a poručnictví (*Förordningen (1931:429) om vissa internationella rättsförhållanden rörande äktenskap, adoption och förmynderskap*, „NÄF“)

Paragraf 2 zákona o mezinárodně právních vztazích týkajících se osvojení (*Lagen (1971:796) om internationella rättsförhållanden rörande adoption*, „IAL“)

Paragrafy 2, 3 a 6 zákona o mezinárodních otázkách určení otcovství (*Lagen (1985:367) om internationella faderskapsfrågor*, „IFL“)

Paragrafy 3–5 zákona o některých mezinárodních otázkách týkajících se majetku manželů nebo osob žijících v mimomanželském svazku (*Lagen (1990:272) om internationella frågor rörande makars och sambors förmögenhetsförhållanden*, „LIMF“)

Paragraf 1 zákona o Haagské úmluvě z roku 1996 (*Lagen (2012:318) om 1996 års Haagkonvention*) a články 15–22 této Haagské úmluvy z roku 1996 o pravomoci orgánů, použitelném právu, uznávání, výkonu a spolupráci ve věcech rodičovské zodpovědnosti a opatření k ochraně dětí

Článek 15 nařízení Rady (ES) č. 4/2009 ze dne 18. prosince 2008 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a o spolupráci ve věcech vyživovacích povinností a Haagský protokol z roku 2007 o právu rozhodném pro vyživovací povinnosti

Dědictví

Články 20–38 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 650/2012 ze dne 4. července 2012 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a přijímání a výkonu veřejných listin v dědických věcech a o vytvoření evropského dědického osvědčení.

Smlouvy a nákup

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 ze dne 17. června 2008 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (dále jen „nařízení Řím I“)

Paragrafy 79–87 zákona o směnách (*Växellagen 1932:130*)

Paragrafy 58–65 zákona o šecích (*Checklagen 1932:131*)

Zákon o právu použitelném na prodej zboží (*Lagen (1964:528) om tillämplig lag beträffande köp av lösa saker*, „IKL“)

Paragrafy 25a, 31a a 42a zákona o spolurozhodování na pracovišti (*Lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet*, „MBL“)

Zákon o právu použitelném na některé pojistné smlouvy (*Lagen (1993:645) om tillämplig lag för vissa försäkringsavtal*)

Hlava 13 paragraf 4 a hlava 14 § 2 námořního zákoníku (*Sjölagen 1994:1009*)

Paragraf 14 zákona o spotřebitelských smlouvách (*Lagen (1994:1512) om avtalsvillkor i konsumentförhållanden*)

Hlava 1 paragraf 4 zákona o ochraně spotřebitelů ve smlouvách týkajících se dočasného užívání ubytovacího zařízení nebo dlouhodobých rekreačních produktů (*Lagen (2011:914) om konsumentskydd vid avtal om tidsdelat boende eller långfristig semesterprodukt*)

Hlava 3 paragraf 14 zákona o prodeji na dálku a podomním prodeji (*Lagen (2005:59) om distansavtal och avtal utanför affärslokaler*)

Paragraf 48 zákona o prodeji spotřebitelům (*Konsumentköplagen 1990:932*)

Náhrada škody

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 ze dne 11. července 2007 o právu rozhodném pro mimosmluvní závazkové vztahy („nařízení Řím II“)

Paragrafy 8, 14 a 38 zákona o škodách způsobených v důsledku silničního provozu (*Trafikskadelagen 1975:1410*)

Paragraf 1 zákona ve spojení s Úmluvou ze dne 9. února 1972 mezi Švédskem a Norskem o pasení sobů (*Lagen (1972:114) med anledning av konventionen den 9 februari 1972 mellan Sverige och Norge om renbetning*)

Paragraf 1 zákona ve spojení s Úmluvou o ochraně životního prostředí ze dne 19. února 1974 mezi Dánskem, Finskem, Norskem a Švédskem (*Lagen (1974:268) med anledning av miljöskyddskonventionen den 19 februari 1974 mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige*)

Úpadkové právo

Články 4, 8–11, 14, 15, 28 a 43 nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 ze dne 29. května 2000 o úpadkovém řízení (dále jen „nařízení o úpadkovém řízení“) (Evropský parlament a Rada přijaly pozměněné nařízení, které má vstoupit v platnost v létě 2015)

Paragrafy 1, 3 a 5–8 zákona, kterým se stanoví pravidla úpadku zahrnujícího majetek v Dánsku, Finsku, na Islandu nebo v Norsku (*Lag (1934:67) med bestämmelser om konkurs, som omfattar egendom i Danmark, Finland, Island eller Norge*)

Paragrafy 1, 4–9 a 13 zákona o účincích úpadku, k němuž došlo v Dánsku, Finsku, na Islandu nebo v Norsku (*Lag (1934:68) om verkan av konkurs, som inträffat i Danmark, Finland, Island eller Norge*)

Paragrafy 1, 3–8 a 12 zákona o úpadku zahrnujícím majetek v jiné severské zemi (*Lag (1981:6) om konkurs som omfattar egendom i annat nordiskt land*)

Paragrafy 1, 4–9, 13 a 14 zákona o účincích úpadku, k němuž došlo v jiné severské zemi (*Lag (1981:7) om verkan av konkurs som inträffat i annat nordiskt land*)

1.2 Vícestranné mezinárodní úmluvy

Švédsko je smluvní stranou níže uvedených mnohostranných mezinárodních úmluv, jež stanoví pravidla určení rozhodného práva. Švédsko zaujímá k mezinárodním smlouvám „dualistický“ přístup, což znamená, že tyto mnohostranné úmluvy je nutno rovněž začlenit do švédských vnitrostátních právních předpisů: viz výše.

Společnost národů

Úmluva z roku 1930 o ustanoveních v oblasti mezinárodního práva směnečného.

Úmluva z roku 1931 o ustanoveních v oblasti mezinárodního práva šekového.

Haagská konference mezinárodního práva soukromého

Úmluva z roku 1955 o právu použitelném na mezinárodní prodej zboží.

Úmluva z roku 1961 o právu použitelném na formu závětí.

Úmluva z roku 1996 o pravomoci orgánů, použitelném právu, uznávání, výkonu a spolupráci ve věcech rodičovské zodpovědnosti a opatření k ochraně dětí
Haagský protokol z roku 2007 o právu rozhodném pro výživovací povinnosti

Evropská unie

Úmluva z roku 1980 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy (u smluv uzavřených po 17. prosinci 2009 nahrazuje tuto úmluvu nařízení Řím I)
Severské úmluvy

Úmluva z roku 1931 mezi Dánskem, Finskem, Islandem, Norskem a Švédskem, kterou se stanoví pravidla mezinárodního práva soukromého týkající se manželství, osvojení a poručnictví (naposledy pozměněná pozměňující úmluvou z roku 2006).

Úmluva z roku 1933 mezi Švédskem, Dánskem, Finskem, Islandem a Norskem o úpadku (dále jen „severská úmluva o úpadku“)

Úmluva z roku 1934 mezi Dánskem, Finskem, Islandem, Norskem a Švédskem o dědění, závětích a správě pozůstalosti (naposledy pozměněná pozměňující úmluvou z roku 2012).

Úmluva z roku 1974 o ochraně životního prostředí mezi Dánskem, Finskem, Norskem a Švédskem.

1.3 Hlavní dvoustranné úmluvy

Úmluva z roku 1972 mezi Švédskem a Norskem o pasení sobů (*1972 års konvention mellan Sverige och Norge om renbetning*)

2 Uplatňování kolizních norem

2.1 Povinnost soudce uplatnit kolizní normy z vlastní iniciativy

Ve švédském právu neexistuje žádné pravidlo, které by vyžadovalo, aby soud uplatňoval cizí právo z moci úřední. Tato otázka je řešena především v judikatuře a zdá se, že existuje rozdíl mezi řízením týkajícím se věcí, jež účastníci mohou vyřešit mimosoudně (*dispositiva mål*), a řízením týkajícím se věcí, o nichž může rozhodnout pouze soud (*indispositiva mål*). V občanskoprávních sporech, v nichž jsou strany oprávněny k vyřešení sporu smírem, se zdá, že cizí právo může být použito jen v případech, že se ho jeden z účastníků řízení dovolá. Existuje mnoho případů s jednoznačným zahraničním prvkem, v nichž bylo bez námitek uplatněno švédské právo, jelikož se žádný účastník nedovolal cizího práva. Na druhou stranu v řízeních, kde by nebylo možné mimosoudní vyrovnání a která se týkají například určení otcovství, existují případy, kdy soudy uplatnily cizí právo z moci úřední.

2.2 Zpětný odkaz

Švédské mezinárodní právo soukromé obecně nepřipouští zásadu zpětného a dalšího odkazu. Existuje však výjimka v paragrafu 79 odst. 2 zákona o směnkách a paragrafu 58 odst. 2 zákona o šecích, co se týká způsobilosti cizích státních příslušníků uzavírat transakce týkající se směnek nebo šeků. Důvodem je to, že tato ustanovení vycházejí z mezinárodních úmluv. Existují další výjimky v paragrafu 9 odst. 2 zákona o účincích úpadku, k němuž došlo v jiné severské zemi. A konečně co se týká formální platnosti manželství, je zpětný a další odkaz uznán v paragrafu 1 odst. 7 zákona o některých mezinárodněprávních vztazích týkajících se manželství a poručnictví.

2.3 Změna kolizního kritéria

Švédské mezinárodní právo soukromé neobsahuje žádné obecné pravidlo týkající se účinků změny kolizního kritéria: tato záležitost je upravena konkrétně v každém jednotlivém zákoně. V paragrafu 4 odst. 1 zákona o některých mezinárodních otázkách týkajících se majetku manželů nebo osob žijících v mimomanželském svazku se například uvádí, že „pokud nebylo rozhodné právo stanoveno dohodou, je rozhodným právem právo státu, v němž měli manželé obvyklé bydliště (*hemvist*) v době uzavření manželství“, a paragraf 4 odst. 2 téhož zákona uvádí, že „pokud oba manželé následně zřídili své obvyklé bydliště v jiném členském státě a žili tam po dobu nejméně dvou let, použije se právo tohoto státu“.

2.4 Výjimky z obvyklého uplatňování kolizních norem

Za obecnou zásadu švédského mezinárodního práva soukromého se považuje to, že by se ustanovení cizího práva nemělo použít, je-li zjevně neslučitelné se základními zásadami právního systému této země. Ustanovení za tímto účelem jsou obsažena v řadě právních předpisů mezinárodního práva soukromého, nelze však odvodit, že omezení s ohledem na veřejný pořádek vyžaduje základ v právních předpisech. Existuje několik málo rozsudků, v nichž bylo shledáno, že cizí právo nelze uplatnit z důvodu veřejného pořádku.

O tom, která pravidla švédského práva jsou imperativní, obvykle rozhodují soudci.

2.5 Zjištění cizího práva

Pokud soud zjistí, že je rozhodné cizí právo, avšak není obeznámen s hmotněprávními ustanoveními cizího právního systému, existují dva postupy, které má k dispozici. Buď provede šetření sám, nebo požádá účastníka řízení, aby poskytl nezbytné informace. To, který postup bude zvolen, záleží na tom, který bude účelnější. Pokud soud rozhodne, že záležitost prošetří sám, může si zajistit pomoc ministerstva spravedlnosti. Obecně bude soud hrát aktivnější úlohu v řízeních, o nichž může rozhodnout pouze soud (viz výše); v řízeních, v nichž jsou strany oprávněny k vyřešení sporu smírem, může soud ponechat šetření z velké části na účastnících řízení.

3 Kolizní pravidla

3.1 Smluvní závazky a právní akty

Švédsko je smluvní stranou Římské úmluvy z roku 1980 o právu rozhodném pro smluvní závazkové vztahy. V některých oblastech platí jiné právní normy. U smluv uzavřených po 17. prosinci 2009 nahrazuje tuto úmluvu nařízení Řím I.

Prodej zboží je upraven zákonem o právu použitelném na prodej zboží, který do vnitrostátního práva začleňuje Haagskou úmluvu z roku 1955 o právu použitelném na mezinárodní prodej zboží. Tento zákon má přednost před pravidly obsaženými v nařízení Řím I. Nevztahuje se však na spotřebitelské smlouvy. Paragraf 3 umožňuje, aby kupující a prodávající určili rozhodné (použitelné) právo dohodou. V paragrafu 4 se uvádí, že pokud si strany nezvolí rozhodné právo, je právem, které se použije, právo země, v němž má obvyklé bydliště prodávající. Výjimky z tohoto pravidla existují v případě, že prodávající přijal objednávku v zemi obvyklého bydliště kupujícího, a u nákupů na burze nebo v aukci.

Další výjimka z pravidel nařízení Řím I se týká některých **spotřebitelských smluv**. V paragrafu 48 zákona o prodeji spotřebitelům, v paragrafu 14 zákona o spotřebitelských smlouvách, v hlavě 1 paragrafu 4 zákona o ochraně spotřebitelů ve smlouvách týkajících se dočasného užívání ubytovacího zařízení nebo dlouhodobých rekreačních produktů a v hlavě 3 paragrafu 14 zákona o prodeji na dálku a podomním prodeji existují zvláštní pravidla zaměřená na ochranu spotřebitele s ohledem na ustanovení o volbě práva. Ta stanoví, že za určitých podmínek je nutno použít právo země EHP, jestliže poskytuje spotřebiteli lepší ochranu.

Zvláštní pravidla pro **směnky a šeky** existují v paragrafech 79–87 zákona o směnkách a paragrafech 58–65 zákona o šecích. Ta jsou založena na Ženevské úmluvě z roku 1930 o ustanoveních v oblasti mezinárodního práva směnečného a Ženevské úmluvě z roku 1931 o ustanoveních v oblasti mezinárodního práva šekového.

Některé smlouvy týkající se **pojištění odpovědnosti za škody** jsou upraveny zákonem o právu použitelném na některé pojistné smlouvy.

3.2 Mimosmluvní závazky

Otázka práva použitelného na mimosmluvní závazky je upravena nařízením Řím II.

3.3 Osobní stav, jeho aspekty související s občanským stavem (jméno, bydliště, způsobilost k právům a právním úkonům)

Ve švédském mezinárodním právu soukromém je tradičně rozhodujícím hraničním určovatelem pro určení osobního statutu státní příslušnost. Nyní však existuje mnoho případů, v nichž státní příslušnost musela ustoupit obvyklému bydlišti jako hlavnímu hraničnímu určovateli, takže je sporné, zda dosud můžeme hovořit o jediném hlavním hraničním určovateli pro osobní stav. Ve švédském mezinárodním právu soukromém se „osobním statutem“ rozumí řešení zejména otázek týkajících se způsobilosti k právním úkonům a jména.

Podle hlavy 1 paragrafu 1 zákona o některých mezinárodněprávních vztazích týkajících se manželství a poručnictví je v zásadě nutno stanovit **způsobilost uzavřít manželství** u švédského orgánu v souladu se švédským právem, je-li jedna ze stran švédským státním příslušníkem nebo má-li obvykle bydliště ve Švédsku. Obdobná pravidla platí v rámci severských zemí podle paragrafu 1 nařízení o některých mezinárodněprávních vztazích týkajících se manželství, osvojení a poručnictví.

Zvláštní pravidla týkající se **poručnictví a opatrovnictví** existují v hlavách 4 a 5 zákona o některých mezinárodněprávních vztazích týkajících se manželství a poručnictví a v paragrafech 14–21a nařízení o některých mezinárodněprávních vztazích týkajících se manželství, osvojení a poručnictví.

Co se týká otázky práva použitelného na **způsobilost uzavřít smlouvy**, částečná odpověď je uvedena v článku 13 nařízení Řím I. Způsobilost uzavřít transakce zahrnující směnky nebo šeky je upravena zvláštními pravidly v paragrafu 79 zákona o směnkách a v paragrafu 58 zákona o šecích.

V hlavě 11 paragrafu 3 občanského soudního řádu (*rättegångsbalken*) je uvedeno zvláštní pravidlo týkající se **aktivní a pasivní procesní způsobilosti**, v němž se uvádí, že cizinec, který není ve své vlastní zemi způsobilý vést soudní řízení, tak může nicméně činit ve Švédsku, je-li k tomu způsobilý podle švédského práva.

Švédské mezinárodní právo soukromé považuje **otázky jména** za otázky, které patří do práva týkajícího osobního statutu. To například znamená, že se přijetí jména druhého manžela jedním z manželů nepovažuje za záležitost s právními účinky manželství v osobní sféře. Podle paragrafu 50 zákona o osobních jménech (*namnlagen*, 1982:670) se zákon nevztahuje na švédské státní příslušníky, kteří mají obvyklé bydliště v Dánsku, Norsku nebo Finsku; *a contrario* lze odvodit, že se vztahuje na švédské státní příslušníky jinde. V paragrafu 51 se uvádí, že zákon platí rovněž pro cizí státní příslušníky, kteří mají obvyklé bydliště ve Švédsku.

3.4 Určení vztahu rodič – dítě, včetně osvojení

Švédské hmotné právo nerozlišuje mezi **dětmi manželského a nemanželského původu** a švédské mezinárodní právo soukromé neobsahuje zvláštní kolizní normy, pokud jde o určení, zda má být dítě považováno za narozené v manželství nebo za nemanželské, či zda může být nemanželské dítě posléze legitimizováno.

Co se týká práva rozhodného pro určení **otcovství**, existují různá pravidla pro domněnky otcovství a pro určení otcovství soudem. Domněnka otcovství je upravena v paragrafu 2 zákona o mezinárodních otázkách určení otcovství. Ten stanoví, že muž, který je či byl ženatý s matkou dítěte, je považován za otce dítěte, je-li to důsledkem práva státu, v němž dítě získalo obvyklé bydliště narozením, nebo pokud toto právo nepokládá nikoho za otce, je-li to důsledkem práva státu, jehož státním příslušníkem se dítě stalo při narození. Pokud však bylo místo obvyklého bydliště dítěte při narození ve Švédsku, bude o této otázce rozhodnuto vždy podle švédského práva. Musí-li otcovství určit soud, použije právo země, v níž mělo dítě obvyklé bydliště v době vydání rozsudku soudu prvního stupně.

Podle paragrafu 2 odst. 1 zákona o mezinárodněprávních vztazích týkajících se osvojení musí švédský soud, který zkoumá návrh na **osvojení**, použít švédské právo. Paragraf 2 odst. 2 však stanoví, že v případě, týká-li se návrh dítěte mladšího 18 let, soud musí uvážit, zda jsou navrhovatel nebo dítě spojeni s cizím státem státní příslušností, obvyklým bydlištěm či jinak a zda lze očekávat, že to způsobí dítěti potíže, nebude-li osvojení v této zemi uznáno. Co se týká právních účinků osvojení, je-li zahraniční rozhodnutí o osvojení platné ve Švédsku, považuje se pro účely péče o dítě, poručnictví a vyživovací povinnosti osvojené dítě za dítě osvojitele ve švédském manželství. V případě dědění však zákon vyžaduje rovné zacházení s osvojenými dětmi a vlastními dětmi osvojitele pouze tehdy, pokud k osvojení došlo ve Švédsku. Jestliže k osvojení došlo v zahraničí, právo osvojeného dítěte dědit bude posouzeno podle práva, které obvykle upravuje právo dědit, tj. práva země státní příslušnosti.

Otázka rozhodného práva upravujícího **výživné na děti** se řídí Haagským protokolem z roku 2007 o právu rozhodném pro vyživovací povinnosti. Obecným pravidlem je, že vyživovací povinnosti se řídí právem státu, v němž má dítě obvyklé bydliště. V případě, že není možné, aby dítě získalo výživné od strany, která je povinná je poskytnout na základě tohoto práva, použije se právo země, v níž se nachází soud. V případě, že není možné, aby dítě získalo výživné od strany, která je povinná je poskytnout na základě kteréhokoli z těchto právních řádů a obě strany jsou občany stejného státu, použije se právo tohoto státu.

3.5 Manželství, nesezdané sožití, registrované partnerství, rozvod, rozluka, vyživovací povinnost

Co se týká **způsobilosti uzavřít manželství**, viz bod 3.3 výše. Obecným pravidlem je, že manželství se považuje za formálně platné, je-li platné v zemi, v níž bylo uzavřeno (hlava 1 paragraf 7 zákona o některých mezinárodněprávních vztazích týkajících se manželství a poručnictví).

Právní účinky manželství lze rozdělit do dvou hlavních kategorií, tj. účinky v osobní sféře a účinky týkající se majetku manželů (viz bod 3.6 níže). Hlavním účinkem manželství v osobní sféře je to, že manželé mají vzájemnou vyživovací povinnost. Ve švédském mezinárodním právu soukromém se otázky týkající se práva manželů dědit, přijetí jména druhého manžela nebo jejich vyživovací povinnosti k dětem druhého manžela nepovažují za právní účinky manželství a použitelné právo je stanoveno kolizními normami, která upravují dědictví, osobní jména atd.

Problematickou práva použitelného pro **placení výživného manželovi** upravuje Haagský protokol z roku 2007 o právu rozhodném pro vyživovací povinnosti. Obecným pravidlem je, že vyživovací povinnosti se řídí právem státu, v němž má obvyklé bydliště strana, která má vyživovací povinnost. Pokud některý z manželů nesouhlasí s použitím tohoto práva a právo jiného státu je v užším vztahu k tomuto manželství (zejména právo státu, kde manželé naposledy měli společné obvyklé bydliště), použije se právo tohoto jiného státu.

V otázkách **rozvodu** hlava 3 paragraf 4 odst. 1 o některých mezinárodněprávních vztazích týkajících se manželství a poručnictví nařizuje, že švédské soudy musí používat švédské právo. Paragraf 4 odst. 2 stanoví výjimku v případě, že oba manželé jsou cizími státními příslušníky a žádný z nich neměl ve Švédsku obvyklé bydliště po dobu nejméně jednoho roku.

Švédské hmotné právo neupravuje právní instituty **rozluky** nebo **prohlášení manželství za neplatné** a neexistují žádné obecně použitelné kolizní normy týkající se volby práva, které by se mohly použít v těchto případech. Co se týká severských zemí, paragraf 9 nařízení o některých mezinárodněprávních vztazích týkajících se manželství, osvojení a poručnictví uvádí, že v případech rozluky musí soud uplatnit vlastní právo.

3.6 Majetkové poměry v manželství

Právo rozhodné pro majetek manželů je upraveno v zákoně o některých mezinárodních otázkách týkajících se majetku manželů nebo osob žijících v mimomanželském svazku. Paragraf 3 zákona umožňuje manželům nebo párům uvažujícím o uzavření manželství uzavřít písemnou dohodu, která stanoví, že majetkové poměry v manželství budou upraveny právem země, v níž má jeden z nich obvyklé bydliště nebo jejímž státním příslušníkem v době uzavření dohody je.

Pokud manželé neuzavřeli platnou dohodu o volbě práva, v paragrafu 4 zákona se uvádí, že rozhodným právem je právo země, v níž si zřídili obvyklé bydliště po uzavření manželství. Jestliže si oba manželé následně zřídí obvyklé bydliště v jiné zemi a žijí zde po dobu nejméně dvou let, použije se místo toho právo této země. Pokud však oba manželé již měli obvyklé bydliště v tomto státě během manželství nebo jsou-li oba státními příslušníky tohoto státu, právo tohoto státu se použije od okamžiku, kdy si zde zřídí obvyklé bydliště.

Paragraf 5 zákona uvádí, že dohoda o volbě práva je platná, je-li v souladu s právem použitelným na majetek manželů v době, kdy se uskuteční transakce. Je-li dohoda o volbě práva uzavřena před svatbou, je platná, je-li v souladu s právem, které se stalo rozhodným při uzavření manželství. Dohoda o volbě práva je z hlediska formy platná, splňuje-li formální požadavky práva státu, v němž byla uzavřena nebo v němž mají manželé obvyklé bydliště.

V případech týkajících se severských států existují zvláštní pravidla stanovená v nařízeních o některých mezinárodněprávních vztazích týkajících se manželství, osvojení a poručnictví

3.7 Závěti a dědictví

Otázky kolize právních norem týkajících se závětí a dědění upravuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 650/2012 ze dne 4. července 2012 o příslušnosti, rozhodném právu, uznávání a výkonu rozhodnutí a přijímání a výkonu veřejných listin v dědických věcech a o vytvoření evropského dědického osvědčení. Kolizní normy v tomto nařízení se použijí bez ohledu na to, zda existuje mezinárodní vztah s některým členským státem nebo s jakýmkoli jiným státem.

Formální platnost závěti však upravují zvláštní ustanovení v hlavě 2 paragrafu 3 zákona o dědictví s mezinárodním prvkem (*Lagen (2015: 417) om arv i internationella situationer*), který začleňuje do vnitrostátního práva Haagskou úmluvu z roku 1961 o právu použitelném na formu závětí. Závěť je považována za platnou z hlediska formy, pokud je její forma v souladu s právem země, v níž ji zůstavitel pořídil, případně země, v níž měl zůstavitel obvyklé bydliště, nebo země, jejímž státním příslušníkem zůstavitel byl buď v době, kdy byla závěť pořizena, nebo v okamžiku smrti. Pořízení týkající se nemovitého majetku je z hlediska formy platné, pokud je jeho forma v souladu s právem země, kde se nemovitý majetek nachází. Stejná pravidla platí pro zrušení závětí. Zrušení je platné i v případě, že je v souladu s kterýmkoli z práv, podle jejichž podmínek byla závěť formálně platná.

3.8 Věcná práva

Ve věcném právu existují psané kolizní normy pouze u některých případů týkajících se lodí a letadel, finančních nástrojů a protiprávně přemístěných kulturních statků a pro určité situace upravené severskou úmluvou o úpadku a nařízením ES o úpadkovém řízení.

Účinky například pořízení nebo zastavení movitého či nemovitého majetku ve věcném právu je nutno určit v souladu s právem země, v níž se majetek nachází v době pořízení nebo zastavení. Toto právo určí povahu případných vlastnických práv, jak vlastnická práva vznikají a zanikají a jaké formální požadavky mohou existovat a jaká práva vlastnické právo přiznává s ohledem na třetí strany.

Co se týká zahraničních zajišťovacích práv, v judikatuře je stanoveno, že pokud v okamžiku vzniku zajišťovacího práva prodávající věděl, že majetek má být odvezen do Švédska a zajišťovací právo není ve Švédsku platné, prodávající musí místo toho získat zajištění, které splňuje požadavky švédského práva. Zahraniční zajišťovací právo by mimoto nemělo nabýt právního účinku, pokud od přesunu majetku do Švédska uplynula určitá doba. Má se za to, že zahraniční věřitel měl čas buď získat nové zajištění, nebo vymoci pohledávku.

3.9 Insolvence

V případě úpadku ve Švédsku je švédské právo použitelné na vlastní řízení i na další otázky spojené s úpadkem, například podmínky pro zahájení řízení.

V případech zahrnujících jiné severské země existují zvláštní pravidla pro určení rozhodného práva, která jsou založena na Severské úmluvě o úpadku z roku 1933 a která byla začleněna do švédského práva podle právních předpisů přijatých v roce 1981. Ve vztahu k Finsku se však použije nařízení o úpadkovém řízení (viz níže) a ve vztahu k Islandu se použijí pravidla z dřívějších právních předpisů z roku 1934. Obecným pravidlem Severské úmluvy o úpadku je, že úpadkové řízení ve smluvním státě zahrnuje majetek náležející dlužníkovi, který se nachází v jiném smluvním státě. Otázky, jako je například právo dlužníka na kontrolu nad svým majetkem a obsahem konkurzní podstaty, se obecně řídí právem země, v níž probíhá insolvenční řízení.

Zvláštní pravidla pro záležitosti zahrnující ostatní členské státy EU jsou obsažena v nařízeních o úpadkovém řízení.

Poslední aktualizace: 13/04/2018

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.